

ชื่อเรื่องการค้นคว้าแบบอิสระ กระบวนการถ่ายทอดภูมิปัญญาพื้นบ้านในการประดิษฐ์
ของเล่นเด็กหมู่บ้านก๊วแลป่าเป่า ตำบลบ้านกาด อำเภอแม่วาง
จังหวัดเชียงใหม่

ผู้เขียน นายนคร อุ่นเรือน

ปริญญา ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต (อาชีวศึกษา)

คณะกรรมการที่ปรึกษาการค้นคว้าแบบอิสระ

อาจารย์ ดร.แสนย์ สายสุภลักษณ์
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ปภัตสร ผลเพิ่ม

ประธานกรรมการ
กรรมการ

บทคัดย่อ

การค้นคว้าแบบอิสระนี้มีวัตถุประสงค์ เพื่อศึกษากระบวนการถ่ายทอดภูมิปัญญาพื้นบ้าน
ในการประดิษฐ์ของเล่นเด็ก หมู่บ้านก๊วแลป่าเป่า ตำบลบ้านกาด อำเภอแม่วาง จังหวัดเชียงใหม่
เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา ได้แก่ แบบบันทึกการสังเกต และแบบสัมภาษณ์ที่ใช้กับผู้ถ่ายทอดและ
ผู้รับการถ่ายทอดภูมิปัญญาพื้นบ้าน ข้อมูลที่ได้จากการศึกษานำมาวิเคราะห์เนื้อหาและนำเสนอแบบ
บรรยาย

ผลการศึกษามีดังนี้:

ผู้อาวุโสในหมู่บ้านก๊วแลป่าเป่าได้จัดทำโครงการอุ้ยสอนหลาน มีการสอนทำหัตถกรรม
พื้นบ้าน ประเภท การทอผ้า การทำผลิตภัณฑ์จากกะลามะพร้าว การจักสาน การทำร่ม คนตรี
พื้นบ้าน และหมอเมือง ทั้งนี้ก็มีการมีการสอนการประดิษฐ์ของเล่นเด็กอีกด้วย การสอนหรือการ
ถ่ายทอดความรู้เกี่ยวกับการประดิษฐ์ของเล่นเด็กนี้กระทำกันในครอบครัวและชุมชน ซึ่งใช้วิธีการที่
เรียกว่าการขัดเกลาทางสังคม ผู้รับการถ่ายทอดส่วนใหญ่ก็เป็นคนในหมู่บ้านก๊วแลป่าเป่า มีอายุอยู่
ในระหว่าง 7 ถึง 35 ปี สำหรับผู้ถ่ายทอดก็คือผู้อาวุโสในหมู่บ้าน

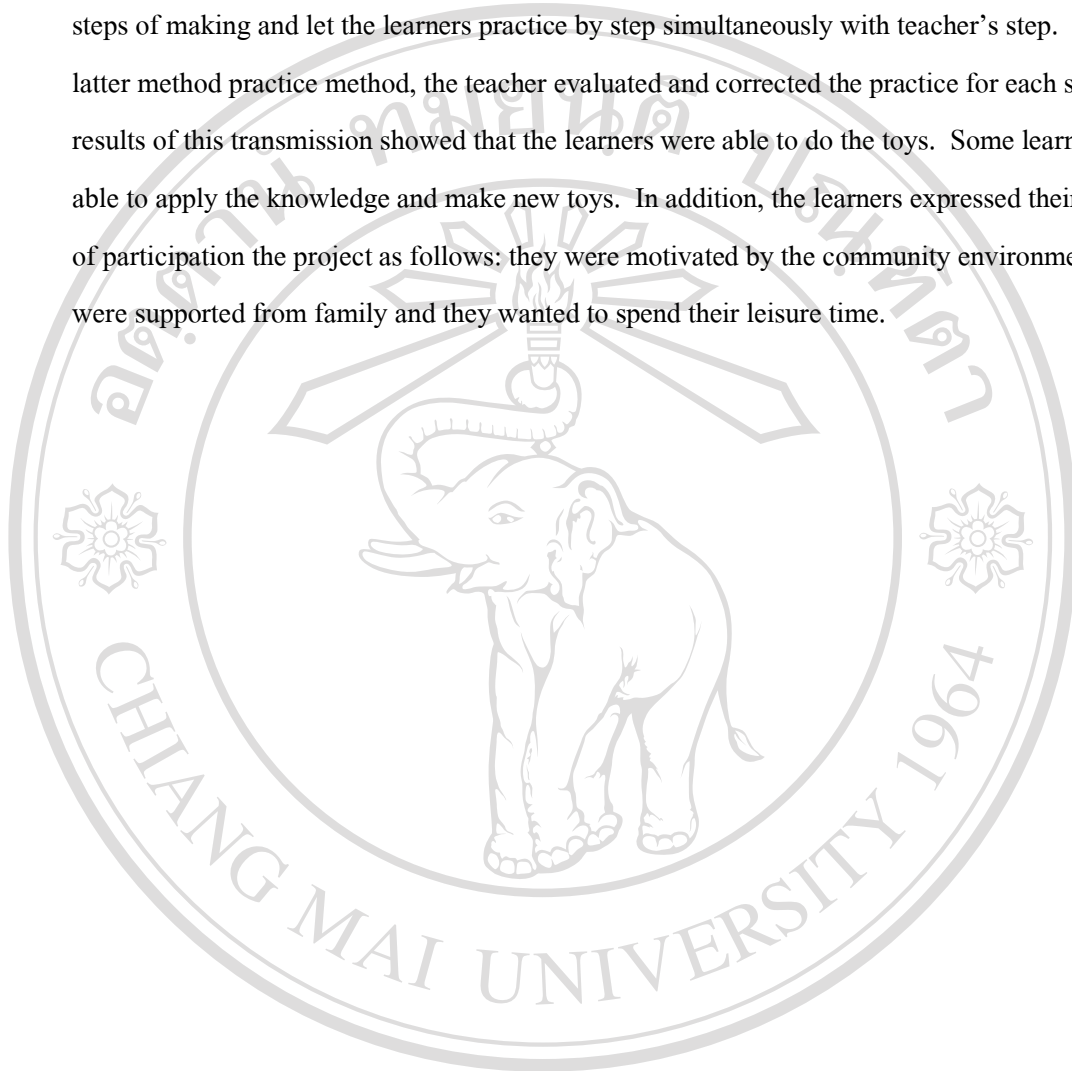
วิธีการถ่ายทอดแยกย่อยออกเป็น 2 วิธี คือ การทำให้ดูก่อนทุกขั้นตอน แล้วให้ลงมือทำตามกับการทำให้ดู แล้วให้ทำตามทีละขั้นตอนจนเสร็จ สำหรับวิธีที่สองนั้นผู้ถ่ายทอดจะตรวจสอบความถูกต้องของการปฏิบัติแต่ละขั้น ๆ ไป ผลการถ่ายทอดนี้ปรากฏว่าผู้รับการถ่ายทอดสามารถประดิษฐ์ของเล่นได้ และบางคนก็สามารถดัดแปลงการประดิษฐ์ของเล่นแบบอื่นได้อีกด้วย นอกจากนี้ผู้รับการถ่ายทอดกล่าวถึงเหตุผลที่เข้าโครงการนี้ว่า เกิดจากแรงจูงใจที่เกี่ยวกับสภาพแวดล้อม การสนับสนุนจากครอบครัว และความต้องการในการใช้เวลาให้เป็นประโยชน์

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Copyright © by Chiang Mai University
All rights reserved

Two methods of teaching were used. The first one the teacher demonstrated the method for all steps of practice and then let the learner do it. The another the teacher demonstrated the steps of making and let the learners practice by step simultaneously with teacher's step. For the latter method practice method, the teacher evaluated and corrected the practice for each step. The results of this transmission showed that the learners were able to do the toys. Some learners were able to apply the knowledge and make new toys. In addition, the learners expressed their reasons of participation the project as follows: they were motivated by the community environment, they were supported from family and they wanted to spend their leisure time.

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Copyright © by Chiang Mai University
All rights reserved